

Pojďme tedy rozhýbat ty naše mozkové závity...

Už na základní škole jste slyšeli o deseti slovních druzích. A na nich je založen i můj e-book. U každého ze slovních druhů najdete dva (i více) pravopisných jevů. Z vlastní zkušenosti vím, že jsou to právě ty, které často lidem vrtají hlavou. Abyste v češtině získali větší jistotu, najdete v závěru některých kapitol "MOZKOLAM". A nebojte se, společně na něj vyrazíme na konci e-booku, kde naleznete jeho správné řešení. Tím ihned získáte přehled o vašem pokroku. Navíc se k "MOZKOLAMU" můžete kdykoli vrátit a své znalosti si tak znovu prověřit. Stačí, když si připravíte k ruce nějakou tu psací potřebu a papír na vaše poznámky. Jste připraveni? Vezměme to pěkně popořádku:

1. PODSTATNÁ JMÉNA (latinsky substantiva)

Vyjadřují názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, dějů a vztahů. Určujeme u nich pád, číslo, rod (mužský, ženský, střední) a vzor. Patří mezi ohebné slovní druhy. Ohýbání podstatných jmen se nazývá skloňování.

Názvy osob, zvířat a věcí tu snad ani nemusíme rozebírat. Pojďme se tedy věnovat **názvům vlastností**. Ty bývají odvozené od přídavných jmen. Ne jen tak nahodile, ale za použití mnoha přípon, kterými vás zde nechci zatěžovat. Jako například podstatné jméno **rychlost**. To je odvozeno od přídavného jména *rychlý*. Podobně pak slovo **čistota** od přídavného jména *čistý*.

Názvy dějů bývají odvozeny od sloves. Např. podstatná jména **čtení, hlášení** odvozujeme od sloves *číst a hlásit*. Taková podstatná jména pak nazýváme **slovesná podstatná jména**. **Názvy vztahů** reprezentují často slova odvozená od jiných slovních druhů, např. podstatné jméno **zítrěk** od příslovce *zítra*.

Podstatná jména podrobněji rozeberu ve svých [blogových článcích](#). Nyní však pojďme na první z pravopisných chytáků.

E-shop, e-book, e-mail

Téměř všichni jste si už někdy objednali nějaké to zboží v **e-shopu**, přečetli **e-book** a odeslali **e-mail**. Pozor na psaní slova e-mail! Bez spojovníku (v podobě **email**) ihned nabývá jiného významu, respektive dvou významů. Jedná se buď o vrchní nátěrovou hmotu, nebo o vrstvu sklovité hmoty na keramice či kovovém nádobí.

Malé "e" před spojovníkem znamená "elektronický". **Zdůrazňuji malé "e"!** Já osobně jsem se totiž setkala hned s několika variantami slova e-book . Posuďte sami: E-book, Ebook, ebook. A to je právě špatně! Sami se o tom můžete přesvědčit, až zase budete surfovat světem elektronických informací.

Zpráva, správa

Na vývěsce v jednom domě jsem četla následující **zprávu**: V odpoledních hodinách v pátek se k nám dostaví pracovník **Správy** bytového fondu ve věci revize plynoměrů. Domovní důvěrník vás poté **zpraví** o termínu návštěvy jednotlivých bytů.

Nezdá se vám na této informaci něco podivného? Odhlédněme nyní od kostrbatého vyjadřování pisatele. (Jsme přece jen lidé, že?) Několikrát se nám do textu vloudila slova **zpráva** i **správa**. Tato dvojice bývá často zaměňována.

Zprávou sdělujeme nějakou informaci. V množném čísle (plurálu) ji pak používáme ve významu televizního či rozhlasového zpravodajství. Např.: Večer se podíváme na zprávy ze světa. Pošli mi pak SMS zprávu.

Slovo **správa** je odvozeno od slovesa spravit. A používáme ho tedy ve spojení s opravou. Např.: Ty rozbité boty máš ve správě.

S výrazem **správa** se však častěji setkáváme, když jde o vedení nebo řízení nějaké instituce. Např.: Správa Pražského hradu, Finanční správa ČR, Česká správa sociálního zabezpečení.

POZOR na slovní spojení **zpravovat někoho o něčem**. Ano, "z" je správně. Dotyčnému totiž nic nespravujeme (neopravujeme). My ho o něčem informujeme. Pro úplnost ještě uvedu příklad: Vlastníky domu zpravujeme o nutné rekonstrukci objektu.

MOZKOLAM

Doplňte z-, s- :

1. Důležité _ právy se hlásí každou hodinu.
2. _práva státních hmotných rezerv pokračuje v navyšování potravinových zásob.
3. Vyslechl _právu o neštěstí navenek klidně.
4. _pravila nás o knižních novinkách uplynulého měsíce.
5. _pravil nám rozbitou pračku.
6. Česká _práva sociálního zabezpečení je největší a v rámci státní _právy ČR zcela výjimečnou institucí.

Je čas na kávičku:

